

Humlans förskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling

Verksamhetsformer som omfattas av planen
Förskola

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskola

Ansvariga för planen

Anne Bjervner Andersson, Verksamhetsansvarig. Ulrica Strömberg, Förskolechef.

Vår vision

Humlans förskolas mål och vision är att vi ska stå för en förskola fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Alla på Humlan ska känna sig välkomna och bli väl bemötta. Atmosfären ska vara tillmötesgående, positiv och lyhörd. Alla som arbetar på Humlans förskola ansvarar för sina handlingar och att likabehandlingsplanen följs.

Planen gäller från

2017-08-01

Planen gäller till

2018-07-31

Läsår

Barnens delaktighet

Vi har intervjuat barnen angående trygghet, lekmiljöer, trivsel och relationer med utgångspunkt ur den aktuella likabehandlingsplanen. Frågorna har även berört vänskap och eventuella konflikter. De barn som inte pratar har vi observerat med utgångspunkt i dessa frågor.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare till barnen på förskolan har på utvecklingssamtalet pratat om barns trygghet på förskolan.

Personalens delaktighet

Vår personalgrupp har tillsammans gått igenom barnens intervjuvar och utifrån en sammanställning av dessa bestämt de insatser vi behöver göra inför kommande läsår. Då vi är fyra pedagoger som arbetar ihop med barngruppen förs en tät och kontinuerlig dialog kring förskolans arbete mot diskriminering och kränkande behandling, såväl under personalmöten som i dagligt samtal.

Förankring av planen

Planen läggs upp på förskolans hemsida så att vårdnadshavarna kan ta del av den där, men vi erbjuder dem också att låna hem planen. Vi gör barnen delaktiga genom att reflektera tillsammans om frågor runt likabehandlingsplanen. Planen tas upp och diskuteras på föräldramöten och föräldrådet. Varje läsår har vi också en likabehandlingsvecka på förskolan, då vi särskilt fokuserar på målen i planen.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Vi har diskuterat planen på personalmöten, samt kontinuerligt i arbetslaget under året. Vi har även använt oss av barnintervjuer i syfte att utvärdera likabehandlingsplanen. Humlan har två nya förskollärare vilket försvårar utvärderingen av fjolårets plan. Vi har därför använt oss av barnintervjuer i syfte att utvärdera likabehandlingsplanen. Likabehandlingsplanen finns alltid levande i vårt arbetssätt och diskuteras i det vardagliga arbetet.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Verksamhetsansvarig och personal.

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Det framkom under barnintervjuerna att nästan alla barn kände sig trygga på förskolan. Vi har under likabehandlingsveckan arbetat med ett kompisystem där alla barn har fått skriva på ett kompisystem vilket främjar likabehandlingsarbetet.

Årets plan ska utvärderas senast

2018-05-25

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Genom fortsatta diskussioner mellan pedagogerna under personalmöten och planeringstid. Vi kommer att fortsätta arbeta efter planeringsmodellen, dock med uppdaterade mål.

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Anne Bjervner Andersson, Verksamhetsansvarig.

Främjande insatser

Namn

Motverka kränkande behandling mellan barnen

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Målet för insatsen är att barnen ska känna trygghet i vuxen- och kamratrelationer, trivas och bemöta varandra med hänsyn och respekt. Barnen ska få en förståelse kring olika känslor för att förebygga kränkningar. Insatsen kommer att utvärderas och följas upp kontinuerligt på personalmöten. I diskussioner lyfter vi situationer som vi uppmärksammat och reflekterar tillsammans utifrån dessa för att utveckla ytterligare strategier för att förebygga kränkningar.

Insats

Vi pedagoger behöver skapa en större likvärdighet kring hur vi agerar då barn repetitivt kränker andra barn. Under kommande läsår kommer vi ha ett övergripande kompisystem där vi arbetar aktivt för att motverka kränkningar. Barnen har skrivit på ett kompisystem vilket kommer sitta synligt på väggen. Vi pedagoger ska vara mer lyhörda och dela upp oss mellan barnen för att arbeta emot kränkningar samt gruppera barnen mer. Vi visar bra förebilder för barnen, vårdnadshavare och varandra.

Ansvarig

Alla pedagoger (4 stycken)

Datum när det ska vara klart

Diskussioner sker löpande under året och utvärderas våren 2018

Namn

Utmana barnen att inte begränsa sig

Områden som berörs av insatsen

Kön, Könsidentitet eller könsuttryck och Ålder

Mål och uppföljning

Målet med insatsen är att barnen ska lära sig att göra självständiga val och därigenom få tillgång till fler lekmiljöer och kamratkonstellationer. De ska få utveckla förmågan att uttrycka sina åsikter och på så sätt påverka sin situation. Pojkar och flickor ska få samma utrymme och inflytande i vår verksamhet samt integrera mer med varandra. Insatsen följs upp kontinuerligt i diskussioner på personalens planerings- och reflektionstid. Vi diskuterar lekar och lekmaterial som fungerar konstruktivt och interagerande mellan de båda könen. Barns intressen ska tas tillvara och på ett för barnen lustfyllt sätt utvecklas i verksamheten. Utifrån dessa diskussioner byter vi ut det lekmaterial som inte fungerar konstruktivt.

Insats

Vi utmanar barnen genom att ge dem en inspirerande miljö och byta ut material så de upprätthåller ett intresse samt känner sig stimulerade. Vi ska ge de barn som har svårt att komma igång med att leka verktygen till att kunna påbörja en lek så de i framtiden själva lyckas både starta upp och fortsätta leken. Barnen ska känna sig sedda och vi ska ge varje individ det stöd de behöver. Barnen ska få mer inflytande i verksamheten och få vara delaktiga i både val av tema och förskolans miljö. De ska även få ta eget ansvar utifrån deras olika förmågor.

Ansvarig

Alla pedagoger (4 stycken)

Datum när det ska vara klart

Diskussioner sker löpande under året och utvärderas våren 2018

Namn

Konflikthantering

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Målet med insatsen är att barnen ska lära sig att lösa konflikter genom att prata med och lyssna på varandra och på så sätt komma överens. Vi vill även att både vuxna och barn ska bli respektfullt bemötta på förskolan. Insatsen följs upp kontinuerligt i diskussioner på personalmöten. Vi diskuterar hur vi ska förhålla oss till barnen och deras konflikter, samt vilken roll och plats vi ska ta när vi upptäcker konflikter. Detta gör vi för att utveckla en samsyn inom personalen, så att alla gör lika.

Insats

Vi ska vara närvarande och lyhörda pedagoger. Vi är med och lär barnen att lösa konflikter med utgångspunkt i barnens ålder och mognad. Vi upplever att flera av barnen för tillfället har svårt att lösa konflikter själva, de behöver stöttning av en pedagog. Därför ska vi vara uppmärksamma på barnens konflikter och vara deltagande i konflikten för att ge dem verktyg att i framtiden lösa konflikterna själva. Vi behöver diskutera i personalgruppen hur vi ska hjälpa barnen i deras konflikthantering och vad de behöver för att lösa konflikten själva. Alla pedagoger behöver vara lyhörda och uppmärksamma på barnens konflikter för att motverka kränkningar.

Ansvarig

Alla pedagoger (4 stycken)

Datum när det ska vara klart

Diskussioner sker löpande under året och utvärderas våren 2018

Namn

Motverka diskriminering

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Alder

Mål och uppföljning

Vi ska respektera och bemöta alla familjer och individer lika, oberoende av etnisk tillhörighet, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, funktionsnedsättning samt religion eller annan trosuppfattning. Alla ska känna sig välkomna och inkluderade på förskolan. Man ska i den formella kontakten med förskolan känna sig inkluderad. Uppföljning sker i utvärderingen och revideringen av planen.

Insats

Vi arbetar kontinuerligt med att ha ett öppet och välkomnande förhållningssätt där ingen ska känna sig exkluderad. Vi diskuterar vilka begrepp vi använder i samtal med barnen och deras vårdnadshavare, samt hur vi använder dem. I samlingar, lekar och samtal med barnen lyfter vi bl.a. fram olika familjekonstellationer och traditioner. Vi både väljer böcker och väljer bort böcker på biblioteket för att inte upprätthålla den heteronorma bilden. Våra olika blanketter som vårdnadshavare fyller i är utformade så att vårdnadshavarna kan vara ensamstående, av samma kön samt inte nödvändigtvis måste vara barnets föräldrar.

Ansvarig

Alla pedagoger (4 stycken)

Datum när det ska vara klart

Uppföljning sker under hela året och utvärderas våren 2018

Namn

Verksamhet efter ålder, mognad och funktionsnedsättning

Områden som berörs av insatsen

Funktionsnedsättning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet med denna insats är att alla barn ska ha möjlighet att använda en mängd olika lekmaterial, anpassade efter ålder, funktion, utveckling och mognad. I den dagliga verksamheten observerar vi miljön och hur den används av barnen. Dessutom är vi närvarande och introducerar barnen i de olika materialerna och hur de är tänkta att användas. Vi utvärderar förskolemiljön kontinuerligt under året på personalmöten och under planerings- och reflektionstid. Konkreta exempel lyfts fram och diskuteras.

Insats

Material, leksaker och aktiviteter planeras så att alla barn, oavsett ålder och eventuella funktionsnedsättningar, kan delta. Vi ska omstrukturera miljön till två avdelningar där ena delen anpassas för barn i åldern 1-3 år och andra delen för 4-5 år. Detta för att kunna möta varje barn i deras utveckling och utmana varje barn på bästa sätt. Vi kommer fortsätta ha femårsgrupp för att stimulera och utmana de äldsta och ge dem verktyg att ta med sig till framtida förskoleklass.

Ansvarig

Alla pedagoger (4 stycken)

Datum när det ska vara klart

Diskussioner och uppföljning sker löpande under året och utvärderas våren 2018

Namn

Olika perspektiv

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Målet med denna insats är att göra barnen uppmärksamma på att det inte alltid finns ett rätt och ett fel, utan att det finns olika sätt att betrakta en situation. Lägg fokus på att alla individer får tycka vad de vill och att det inte gör någonting. Det viktiga är att de säger som det är. Kontinuerliga diskussioner kring detta sker på personalmöten och under planerings- och reflektionstid. Vi reflekterar kring konkreta exempel som ägt rum i barngruppen och olika sätt att betrakta dessa situationer. Vi tar med detta till barngruppen och gör på så vis barnen uppmärksamma på perspektivtagande.

Insats

I samlingar, lekar och samtal med barnen försöker vi få dem att förstå att det finns många olika sätt att förstå/se på en situation och att reda ut den. Vi intervjuar varje barn om hur vi är vänner och lyfter fram barnens olika svar för att visa på skillnader och att man kan tycka olika. Vi har även gjort "Toklan" för att visa att även om alla får samma instruktioner till att rita en bild så kan de ändå se olika ut. Det finns inget rätt eller fel. Vi är goda förebilder för barnen genom att respektera olika synsätt och åsikter, och vi arbetar för att lyfta fram olika perspektiv i samtal som pågår t.ex. runt matbordet.

Ansvarig

Alla pedagoger (4 stycken)

Datum när det ska vara klart

Diskussioner sker löpande under året och utvärderas under våren 2018

Namn

Dela in barnen i mindre grupper

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och Kön

Mål och uppföljning

Målet med insatsen är att ge barnen en bred lek- och erfarenhetsbas oberoende av kön samt motverka kränkande behandling. Uppföljning sker kontinuerligt i form av diskussioner och reflektion på personalmöten och på personalens planerings- och reflektionstid. Vi lyfter konkreta exempel från den dagliga verksamheten och diskuterar hur vi ska förhålla oss och agera i liknande situationer.

Insats

Vi vill utnyttja hela miljön som finns på Humlans förskola och dela in barnen i mindre grupper under hela dagen där vissa är ute och andra inne. Detta främjar barnens lek och ger dem möjlighet att få en större frihet att välja aktivitet. Under de perioder vi pedagoger finner det nödvändigt kommer vi även att styra barnens aktivitetsval så att de utmanas att prova nya saker.

Ansvarig

Alla pedagoger (4 stycken)

Datum när det ska vara klart

Diskussioner och uppföljning sker kontinuerligt under året och utvärderas våren 2018

Namn

Barn i behov av särskilt stöd

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och Funktionsnedsättning

Mål och uppföljning

Målet med denna insats är att alla barn ska inkluderas och ges möjlighet att delta i verksamheten utifrån sina behov samt att inget barn ska känna sig kränkt.

Insats

Åtgärdsprogram för barn i behov av särskilt stöd upprättas vid behov i samråd med vårdnadshavare. Åtgärdsprogrammet utvärderas inom angiven tidsram. Märker vi av någon form av kränkande behandling måste vi agera direkt.

Ansvarig

Alla pedagoger (4 stycken)

Datum när det ska vara klart

Våren 2018

Namn

Stärka gruppens och individens självförtroende och självkänsla

Områden som berörs av insatsen

Kränkande behandling och Ålder

Mål och uppföljning

Målet med insatsen är att främja en positiv arbetsmiljö för både barn och personal, vi vill skapa en trygghet i förskolan både för barnen såväl som för personalen. Insatsen utvärderas kontinuerligt i diskussioner på personalmöten. Vi definierar tillsammans hur vi kan skapa trygghet och bygga upp barnens självförtroende och självkänsla. Genom att diskutera konkreta exempel så arbetar vi oss vidare för barnens trygghet.

Insats

Vi ser till att alltid lyfta fram positivt beteende hos både barn och kollegor genom uppmuntran och bekräftelse. Ge barnen chans att lyckas och bekräfta det. Genom att dela in barnen i mindre grupper främjar det varje barns möjlighet att komma till tals och bli sedd. Alla barn ska få chansen att få vara med och påverka verksamheten.

Ansvarig

Alla pedagoger (4 stycken)

Datum när det ska vara klart

Diskussioner sker löpande under året och utvärderas våren 2018

Kartläggning

Kartläggningsmetoder

Barnintervjuer och personaldiskussioner

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

De äldre barnen har intervjuats (övriga har observerats) om trygghet, lekmiljöer, trivsel och relationer på förskolan. Vårdnadshavare till barnen på förskolan har på utvecklingssamtalet fått besvara frågor om barnets trygghet på förskolan.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Personalen har fört kontinuerliga diskussioner om klimatet i barngruppen samt de kränkningar vi har observerat mellan barnen.

Resultat och analys

Det framkom på utvecklingssamtalen att det viktigaste för vårdnadshavarna var att barnet känner sig tryggt på förskolan vilket alla ansåg att de gjorde. Alla vårdnadshavare känner på det stora hela sig trygga när deras barn är på förskolan och ordinarie personal är där.

Barnintervjuerna visar att i stort sett alla av de intervjuade barnen trivs och har roligt på Humlan. De känner tillit till de vuxna och har många kompisar. Samtliga barn anser att de alltid har en vuxen att gå till om de känner sig ledsna. Konfliktsituationer (fysiskt och verbalt) mellan barnen skapar otrygghet och leder till att de känner sig arga och ledsna. Detta uttrycker flera av barnen. Vi har intervjuat 14 av 23 barn.

Förebyggande åtgärder

Namn

Vårdnadshavares delaktighet i likabehandlingsarbetet

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Mål och uppföljning

Målet med åtgärden är att alla vårdnadshavare ska bli medvetna om planens innehåll och dess betydelse för förskolans pedagogiska arbete. Detta för att stärka samarbetet mellan förskola och hem. Vi upplyser vårdnadshavarna om att planen finns på hemsidan samt som utskrivet exemplar att låna hem. Vi uppmanar dem att läsa den samt informerar om likabehandlingsplanens innehåll och mål vid inskolning, föräldramöten och utvecklingssamtal. Vi har en daglig kontakt med vårdnadshavarna vid hämtning och lämning där vi fångar upp föräldrars synpunkter och tar dem i beaktande i det fortsatta arbetet med likabehandlingsplanen. Uppföljning sker kontinuerligt under året under planerings- och reflektionstid, och utvärdering sker i maj 2018.

Åtgärd

Likabehandlingsplanen och planen mot diskriminering och kränkande behandling läggs upp på Humlans hemsida samt finns tillgänglig i hallen för hemlån. Planen och det kontinuerliga likabehandlingsarbetet lyfts även upp som en punkt på samtliga föräldramöten, utvecklingssamtal och inskolningar.

Motivera åtgärd

Åtgärden bidrar till att stärka samverkan mellan förskola och hem, samt att göra vårdnadshavarna mer delaktiga i förskolans likabehandlingsarbete.

Ansvarig

Alla pedagoger (4 stycken)

Datum när det ska vara klart

Maj 2018

Namn

Motverka kränkningar mellan barnen

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling

Mål och uppföljning

Målet med insatsen är att minimera antalet fysiska och verbala kränkningar i barngruppen. Under kommande läsår kommer vi att fokusera mycket på att bygga upp en trygg och trivsamt miljö för barnen. Uppföljning kommer att ske kontinuerligt genom diskussioner på personalmöten samt observationer av den dagliga verksamheten.

Åtgärd

Under kommande läsår så kommer vi vuxna på Humlan att aktivt sträva mot att skapa ett större samförstånd kring hur vi bemöter barn som kränker andra barn. Vi kommer att agera tydligt och konsekvent, och även visa med känslor hur vi reagerar i olika situationer. Vi ska vara närvarande vuxna i barnens lek genom att befinna sig där de är. Personalen ska sprida ut sig både vid inomhusvistelse och utomhusvistelse så vi uppmärksammar vad som sker på hela gården och i alla rum. Vårt värdegrundsarbete och diskussioner om hur man är mot varandra ska bli en naturlig del av den dagliga verksamheten.

Motivera åtgärd

Ett antal barn har i sin intervju uttryckt att det förekommer såväl verbala som fysiska kränkningar mellan barnen, och detta stämmer väl överens med pedagogernas observationer och dagliga upplevelser. Vi vill naturligtvis motverka detta och sträva mot en förskola fri från kränkande behandling.

Ansvarig

Alla pedagoger (4 stycken)

Datum när det ska vara klart

Maj 2018

Rutiner för akuta situationer

Policy

Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på Humlans förskola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

-Pedagogerna befinner sig alltid inom syn och/eller hörsel från barnen. -Vi erbjuder inskolningssamtal och sedan utvecklingssamtal där frågorna tas upp 2 gånger per år. -Pedagogerna diskuterar och reflekterar kontinuerligt över såväl den pedagogiska verksamheten som stämningen på förskolan. -Genom samtal och diskussioner med barnen och/eller deras vårdnadshavare blir vi medvetna om hur barnen trivs på förskolan. -Barnen ska bli indelade i mindre grupper så det blir lättare att observera vad som sker.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Humlan är en liten förskola med endast en avdelning om 22 barn och fyra pedagoger. Alla familjer är väl bekanta med all personal, och därför kan alla i personalen agera kontaktpersoner. Vi nås på Humlans telefonnummer, 018-302604/073-6429887, alternativt e-post humlan@cforetaget.se/fomamn.eftehamn@cforetaget.se. De vårdnadshavare som vill kan även kontakta områdeschef Ulrica Strömberg.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Vi pratar med barnen för att få en bild av situationen och för att tydligt visa att kränkande beteende inte accepteras. Vi använder oss av frågorna: Vad hände? och Hur tänkte du då? Vi försöker skapa ett perspektivtagande så att barnen kan se även sin egen del i en konflikt. Vi följer upp alla konflikter och hjälper barnen genom att trösta, stötta och lösa den. Vi behöver vara uppmärksamma på barnets signaler för att upptäcka konflikter och arbeta emot kränkande behandling.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

Om ett barn blir kränkt av en personal på förskolan måste den som upptäcker kränkningen agera omedelbart. Den som har utfört kränkningen tas åt sidan och får frågorna: Hur tänkte du nu? och Kunde du ha gjort på något annat sätt? Förskolechefen informeras om händelsen.

Rutiner för uppföljning

Om ett barn systematiskt kränker andra barn hålls ett samtal mellan barnets vårdnadshavare och en ansvarig pedagog. Ett åtgärdsprogram upprättas och ett nytt samtal bokas in efter ca två veckor för att följa upp åtgärdsprogrammet. Om en pedagog systematiskt kränker ett eller flera barn hålls ett möte mellan pedagogen och förskolechefen angående innehållet i denna plan. Pedagogen får ett åtgärdsprogram för att efterfölja likabehandlingsplanen och planen mot kränkande behandling. Efter ca två veckor hålls ett uppföljande möte där en utvärdering av åtgärdsprogrammet sker. Om en förbättring då inte skett kontaktas diskrimineringsombudsmanen, samt hålls en kontinuerlig dialog mellan förskolechef och berörd part.

Rutiner för dokumentation

I fallet barn kränker barn dokumenterar ansvarig pedagog de kränkande handlingar som ligger till grund för samtalet med vårdnadshavaren. Samma pedagog ansvarar för upprättandet av åtgärdsprogrammet i samband med samtal med vårdnadshavare. En skriftlig dokumentation av uppföljningssamtalet genomförs också av samma pedagog. I fallet pedagog kränker barn ansvarar förskolechefen för dokumentation och eventuellt upprättande av ett åtgärdsprogram, samt utvärdering av detta. Vid behov kontaktas områdeschef, som i sin tur bedömer om ärendet ska anmälas till berörd myndighet. I så fall gör områdeschefen denna anmälan.

Ansvarsförhållande

Förskolechef: • ansvarar för att arbeta förebyggande • ansvar för att planen arbetas fram, hålls aktuell, introduceras för nyanställda, utvärderas och efterlevs • ansvarar för att händelser dokumenteras • ansvarar för att stöd ges till barn och personal som utsatts för diskriminering, trakasserier, hot eller våld • ansvarar för att åtgärda. **Personalen:** • ansvarar för att omedelbart agera mot kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier • ansvarar för att rapportera till förskolechefen om de får kännedom om kränkningar eller diskrimineringar • ansvarar för att föra en dialog med vårdnadshavarna • ansvarar för att arbeta förebyggande • ansvarar för att åtgärda.